

Hrvatska bolnica pozvala Eriksena u Zagreb na genetsko testiranje

Specijalna bolnica Sveta Katarina nudi Dancu analizu 294 gena i pripadajućih mutacija

Dražen Brajdić

Christianu Eriksenu, danskom nogometašu čiji je srčani zastoj usred utakmice šokirao sportski svijet, proteklih su dana stizale poruke podrške odasvud. A jedna vrlo posebna stiže mu iz Hrvatske, iz Specijalne bolnice Sveta Katarina čiji je predsjednik Upravnog vijeća, ujedno i predsjednik Zdravstvene komisije HNS-a, prof. dr. Dragan Primorac uputio dopis Danskom nogometnom savezu.

Na adresu predsjednika Jespera Mollera i glavnog tajnika Jakoba Jensena stigao je poziv Christianu Eriksenu da upravo u ovoj hrvatskoj bolnici obavi sveobuhvatno genetsko testiranje. A taj, još jedan hrvatski iskorak u području znanosti, omogućio bi da se Eriksenu utvrdi moguća genetska podloga srčanog zastoja koji ga je snašao u 43. minuti utakmice protiv Finske.

Pregled nije dostatan

A baš nedavno hrvatskoj sportskoj javnosti u suradnji Hrvatskog nogometnog saveza, Specijalne bolnice Sv. Katarina i američke korporacije Invitae predstavljen je projekt "Razvoj cjelovitog modela prevencije iznenadne srčane smrti: Analiza 294 gena i pripadajućih mutacija povezanih sa stanjima koja mogu dovesti do iznenadne srčane smrti sportaša". A ovaj projekt pokrenut je još u lipnju 2019. s ciljem prevencije iznenadne srčane smrti koji uz cjeloviti kardiološki pregled (12-kanalni EKG, ultrazvuk srca, ergometriju te 24-satni holter) uključuje najsvieobuhvatniju analizu gena povezanih sa stanjima koja mogu dovesti do iznenadne srčane smrti.

A takvo što vjerojatno bi se dogodilo i nesretnom Eriksenu da nije bilo brze intervencije oživljavanja već na samom terenu. I zato se može posumnjati da u svemu tome postoji genetska podloga što bi se moglo provjeriti u spomenutoj hrvatskoj bolnici. U slučaju da se nakon genetskog testiranja kod Eriksena utvrdi pojavnost mutacije na jednom od gena povezanih sa stanjima koja mogu dovesti do iznenadne srčane smrti, nužno će biti testirati i njegovu djecu.

Na predstavljanju projekta, kojem je tada nazočio i Večernjakov novinar, rečeno je da su prvi rezultati vezani uz ulogu specifičnih genetičkih biljega kao mogu-

ZANIMANJE S hrvatskim modelom prevencije u sportaša Fifu i Uefu upoznao je Davor Šuker

DRAGAN PRIMORAC predsjednik je Upravnog vijeća Sv. Katarine i šef Zdravstvene komisije HNS-a

CHRISTIAN ERIKSEN Odazove li se pozivu hrvatske bolnice, Danac bi mogao saznati vuče li on srčane probleme od svojih predaka i hoće li tu predispoziciju imati i njegova djeca

ćih prediktora iznenadne srčane smrti, znanstvenici iz Njemačke, SAD-a, Kanade i Hrvatske predstavili u znanstvenom časopisu "Frontiers in Medicine".

A to istraživanje obuhvatilo je tri naraštaja obitelji jednog sportaša preminulog od iznenadne srčane smrti pri čemu je analiziran najveći broj gena, točnije 294, povezanih s nizom nasljednih kardioloških stanja. Među analiziranim genima su i oni koji dovode do poremećaja električne aktivnosti srca uključujući i nasljedne

U Sv. Katarini mogla bi se utvrditi moguća genetska podloga srčanog zastoja

Ako postoji genetska predispozicija, to može biti životno važno za njegovu djecu

poremećaje ionskih kanala srca poput sindroma produljenog QT intervala, Brugada sindroma, ali i geni čije promjene dovode i do promjena u strukturi srca kao što su kardiomiopatije.

Ono što se dogodilo Eriksenu, nogometašu Intera, a prije toga Tottenhamu i Ajaxu, koji je u karijeri prošao niz slojevitih pregleda, može se iščitati i iz izjave jednog od najuglednijih njemačkih kardiologa prof. dr. Johannes Brachmanna. A on je kazao, a tu smo izjavu slušali i putem vide-

olinka, da posljednje znanstvene spoznaje sugeriraju kako klasični kardiološki pregled nije dostatan u ranom otkrivanju stanja koja mogu dovesti do iznenadne srčane smrti vrhunskih sportaša i da genetski probir kod predisponiranih sportaša ima ključnu ulogu.

Kako je kazao profesor Brachmann, iznenadna srčana smrt može pogoditi svakoga, kako profesionalnog sportaša tako i početnika, nažalost bez ikakvih simptoma i najave. Pri tome treba znati da su sportaši istoj mogućnosti izloženi 2,8 puta više od nekoga iz prosječnog puka tko ne prakticira vrlo teška tjelesna opterećenja i nije izložen dodatnom stresu koji mogu činiti iznimne klimatske prilike (velika vrućina, vlaga), natjecateljski naboj ili neka druga bolest koja može biti okidač.

Koliko je genetika kriva?

Inače, za hrvatski model prevencije iznenadne smrti u sportaša znaju i predsjednik Fife Gianni Infantino kao i predsjednik Uefe Aleksandar Čeferin, a njih je s tim upoznao predsjednik Hrvatskog nogometnog saveza Davor Šuker.

Saznavši kakvo je pismo krenulo Dancima, koji su za prolaz u osminu finala potražili motivaciju i u igranju za svog nesrećenog suigrača, nazvali smo profesora Primorac. A ovaj etablirani genetičar te stalni sudski vještak i predsjednik Hrvatskog društva za humanu genetiku i Hrvatskog društva za preciznu (personaliziranu) medicinu, kazao nam je:

– S obzirom na to da se u New England of Journal Medicine, jednom od vodećih znanstvenih časopisa, ističe da u oko 40 posto slučajeva iznenadne srčane smrti razlog ostaje nepoznat, držim da će genetika, ali i još neke znanstvene discipline imati ključnu ulogu u boljem razumijevanju mehanizma nastanka, ali i prevencije takvih tragičnih događaja. U našem cjelovitom modelu, uz standardne kardiološke testove, poseban naglasak stavili smo na analizu 294 gena koji su povezani sa stanjima koji dovode do srčanog zastoja. Stoga i želimo pomoći danskim kolegama, pa tako i samom Eriksenu, u traganju za stvarnim razlogom srčanog zastoja koji mu se dogodio. Nudimo im suradnju s ciljem optimizacije njegova daljnjeg liječenja, ali i utvrđivanja eventualnog postojanja mutacija povezanih sa stanjima koja mogu dovesti do iznenadne srčane smrti u njegovoj obitelji kako bi se ti nemili događaji prevenirali. U slučaju postojanja takvih mutacija, za njegovu djecu to bi moglo biti životno važno. ●